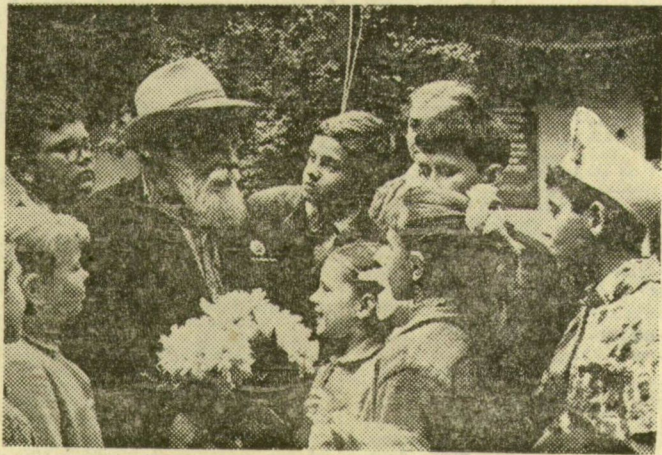

A legnagyobb élmény: a szovjet ember

Beszélgetés Sípós Géza elvtárral a szegedi küldöttség odesszai látogatásáról

Több mint tíz éve, hogy a két testvérváros, Odessza és Szeged minden esztendőben megünnepeli egymást hivatalos delegációval is. Legutóbb — mint jelentettük — Sípós Géza elvtárral, a Szeged városi pártbizottság titkárának vezetésével járt ott, a Fekete-tenger partján szegedi küldöttség. Hazaérkezésük óta talán még arra sem volt idő, hogy minden üzenetet átadjanak, minden élményt szálára szedjenek. De a sajtónak engedték meg, hogy először kérdezze: *mi hír Odesszában? Mi van az emlékek, élmények csomagjában?*

(J. Levita felvétele)

Az odesszai gyerekeknek az udvarokban játszótérket nyitottak. A Marx Károly utca 20. számú ház udvarán ütő- és jászóteret létesítettek. Nagy gondot, szeretettel foglalkozik a gyerekekkel a háztanács vezetője, a nyugdíjas Jevgenyij Konsztantyinovics Karetnyikov. Felvételünk öt mutatja be a gyerekek körében

Egy szó varázsereje

— Ez a tíz esztendő, a közvetlen barátkozás évei igen széles körűvé és bensőséggé tették a két város kapcsolatát. Azzal kezdődött, hogy ugyanúgy, mint az idén is, küldöttséget cserélt Odessza és Szeged, *ma viszont már társadalmi méretű ez a kapcsolat, ez a barátkozás* — mondja Sípós Géza. — Üzemek, intézmények, egyetemek, iskolák keresték meg egymást a barátkozás és együttműködés szándékával, s ma már kölcsönösen érzik a kapcsolat melegét és közvetlen hasznosságát. S ami még ennél is több: *kollektívák és személyek barátkozásává szélesedett a testvérvárosi viszony; érdeklődő és egymásra figyelő közösségek, családok, személyek levélváltásai, kölcsönös látogatásai váltak rendszeressé, érzelmileg is meghitté.*

— Odesszában már mindenki tud Szegedről, s az emberek nagyon komolyan tisztelik ezt a barátságot. Amerre csak jártunk, mindenütt tudtak a küldöttségről, érdeklődtek, kérdezősködtek Szeged iránt. És ezzel a magatartással nemcsak hivatalos küldöttséget tüntetnek ki, hanem nagy figyelemmel vannak a szegedi turistacsoportokra is. *Szeged, szegedi — varázsereje van ott ennek a szónak.* Aki innen utazik oda, biztos lehet abban, hogy élvezze az odesszaiak bizalmát, vendágszeretetét, azt a készséget, hogy mindent megmutassanak neki. Elhalmozódnak kedves figyelmességekkel, dús asztalt terítenek.

Új, új, új...

— Hogy mi hír Odesszában? *A gyorsan fejlődő város jegyeit hordozza, szüntelen az építkezés, a fejlődés.* Magam többször is jártam már ott, s így mérni tudom a változások arányait. Új lakónegyedek, gyárak, hatalmas új kikötő, talán a legnagyobb a Szovjetunióban. Pár év után rá sem lehet ismerni egykori üzemekre, úgy megnöttek, megfiatalodtak. Évről évre nagyobb a forgalom, a város élénksége. A hétszáz-ezernyi lakosság nyáron egymilliónál többre szaporodik a turistákkal, üdülőkkel. S ez mind-mind új szín. Az alföldi embernek újra meg újra nagy élménye a tenger a maga nyüzsgő életével, hatalmas hajóival, s külön is kellemes, hazai hangulatot teremt a Ganz-daruk erdeje a rakparton. A legnagyobb, legszébb élmény minden közt mégis maga a szovjet ember. *A melegsívű, kifogyhatatlan kedélyű, barátságos és magabiztos munkások, tengerészek.* Azt hiszem, sohasem felejthetjük el az *Iffjú Lenin* elnevezésű hajó személynévvel való találkozásunkat, gyárlátogatásainkat és beszélgetésünket *Jurzenko* elvtárral, az egyetem rektorával. *Rendkívül gazdag érzelmi világú a*

szovjet emberek nemzeti közössége, s ezekből az érzelmekből a magyarokra szinte pazarlóan sok jut. Az embernek az az érzése támad, hogy akiért sokat áldoztak, az nagyon a szívűkhöz köt.

— Olyan tulajdonsága ez a szovjet népeknek, amelyet örökölt. Megfigyelhetjük generációról generációra gyermeknevelésben, úttörőtáborokban, hogy *a szovjet fiatalok nevelésében igen sok az érzelmi elem.* Ünnepeik bensőségesek, melegek, a felnövő nemzedékek szemében a legtermészetesebb érzés a haza szerelme, a szocialista haza polgárának lenni erkölcsi rang, amely ehhez méltó magatartást, öntudatot követel. Azt hiszem, ebben nagyon sokat tanulhatunk szovjet barátainktól.

A jubileum jegyében

— Odessza most, miként az egész Szovjetunió, az Októberi Forradalom nagy jubileumának lázában ég. *Legnagyobb és egyúttal legbensőbb ünnepük közeledtén jegyében zajlik minden:* a munka, az építés, a teljes élet. Valamennyi közösség igazán méltó akar produkálni, s az ettől indított igyekezet eredményei szemmel láthatók. Új üzemeket, lakónegyedeket avatnak, most újítják fel gyönyörű

operaházukat, versengenek az első erkölcsi rangjáért. Készülődésükről, sikereikről és gondjaikról szívesen és optimizmussal beszélnek, barátaikkal megosztják örömeiket és gondjaikat. *Igy például Szeged is kapott még egy meghívást: valamennyi testvérvárosának küldöttségét meghívta Odessza a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepségsorozatára a hős városba.*

— Az emlékek, élmények csomagjában igen sok az elmondanivaló. De hadd említsék meg még csak egyetlen momentumot: *küldöttségünk látogatása ismét elősegítette a két nép, a két város barátságának további fejlődését.* Sok-sok régi baráttal találkozunk és sok új barátot szereztünk mind Szegednek, mind a népeink közötti barátság eszméjének.

Sokszor közbe kérdeztem, míg Sípós Géza ezeket elmondta. Ilyeneket is: Nem találkoztak-e véletlenül a Budapest tankház kapitányával? Voltak-e a Csernomorec halászkolhozban? És az a fiatalember, az a Komszomol-titkár ott Iljicsovszkban...? S kiderült: ők ott, az odesszaiak ugyanígy kérdeznek szegedi ismerőseikről, barátaikról. Ezek az apróságok is mondanak valamit, ha meggondoljuk, hogy tizenkét éve, a barátkozás kezdetén, még lexikonokból, meg baedekerekből kezdtünk egymásról tájékozódni.

SZ. S. I.

Szeged — Odessza interviú mősor

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom közeledő 50. évfordulója tiszteletére a magyar és az odesszai televízió-stúdió *kétórás mősört* sugároz a két testvér város barátságáról. A szeptember 24-én délután 4 órakor kezdődő adást az *Interviú* is átveszi.

A mősorra már mindkét városban folynak az előkészületek. Az érdekesnek ígérkező adásban ugyanis felváltva láthatunk majd *képsorokat, riportokat, műsorszámokat* Szegedről és Odesszából, sőt a televízió képernyőjén a két város lakosai közül *beszélgetéseket* is folytatnak majd. A televíziós kamera ellátogat a szegedi *Odessza városnegyedbe* és az odesszai *Szeged utcába* egyaránt. A két város több testvérintézménye köszönti majd egymást, s kölcsönösen műsorszámokat küldenek. Ezeket a Szegedi Nemzeti Színház zenekara és balettagyüttese, az ÉDOSZ népi táncsoportja,

a Szegedi Tanárképző Főiskola női kara, a Radnóti Miklós gimnázium ennékara, a Hulin dzsessz trió mutatja be. Közönlő a két város lakosságát *dr. Biczó György*, a Szeged m. j. városi tanács vb elnöke és *Lázár Zsuzsanna*, az odesszai tanács vb elnöke, a két város ifjúságát pedig *dr. Földi Gábor*, a KISZ szegedi városi bizottságának titkára és *Jurij Petropavlovicskij*, a Komszomol odesszai titkára. Külön érdekessége lesz a közvetítésnek, hogy az odesszai tv-stúdióba meghívunk több olyan egykori szovjet katonát, akik résztvettek Szeged felszabadításában.

A mősört magyar részről *Békés József*, a televízió ifjúsági osztályának h. vezetője szerkeszti, rendezője pedig *Pauló Lajos*, tv-rendező. Az összekötő szövegkönyvet *dr. Lőkös Zoltán*, a Dél-Magyarország főszerkesztője írja. R riporterként *Moldoványi Ákos*, a televízió közismert fiatal munkatársa működik közre.

Közelebb az igényekhez

AZ ÜZLETHÁLÓZAT fejlesztési tervével kapcsolatban beterveztett jelentés és a vitában részt vevő felszólalók is hangsúlyozták, hogy ez a munka jelentős várospolitikai kérdés, mivel amellyel, hogy kihát az áruforgalom alakulására, szoros összefüggésben van a városrendezés és a városfejlesztés célkitűzéseivel is. Az utóbbi évtizedben, de különösen az elmúlt egy-két évben a korábbi esetlegeséget egyre inkább a tervesség váltotta fel. Ennek eredménye, hogy felépültek olyan korszerű üzletek, mint amilyen az Odessza-lakónegyedbeli ABC, a Tisza Áruház, s több új vendéglő, valamint az is, hogy elterjedt az önkiszolgáló rendszer.

Ez a fejlődés azonban még mindig elmaradt a forgalom fejlődésétől. Az élelmiszerüzletek egy része kicsi, kevés az iparcikket — különösen a villamosági és műszaki, az illatszert, az üveg és a papírárutak — forgalomba hozó üzlet a városban. Zsúfoltak a vendéglők, cukrászdák, tejivók. Kevés a szálló szoba is. A magánházakkal beépült városrészekben alig van bolt.

A kereskedelmi hálózat további fejlesztésénél tekintettel kell lenni arra, hogy Szeged gyors ütemben iparosodik, a város lakóinak száma évről évre növekszik. Tehát az eddiginél átgondoltabb, terszerűbb munkára van szükség a harmadik ötéves terv hátralevő éveiben. Új lehetőségek is rendelkezésre állnak a gazdasági mechanizmus reformja irányelveinek megfelelően. Ezek között első helyen áll a többszektörű kereskedelem behatolása a kereskedelmi életbe: az a vállalkozás részesül előnyben, amely jobb árufelhazalt és gazdaságosabb kereskedelmi ellátást eredményez. A többszektörű kereskedelem már meg is jelent Szegeden: ipari üzemek, nagykereskedelmi vállalatok, értékesítési szövetkezetek, termelőszövetkezetek nyitottak üzleteket a közelmúltban. Előnye elsősorban a több és jobb minőségű áru, nagyobb választék. A Dél-Magyarországon már több ízben szószólói voltak annak, hogy a többszektörű kereskedelem révén kibontakozó egészséges verseny az eddigiéknél jobban alkalmas a vásárlók igényeinek mind fokéletebb kielégítésére. Nyilvánvaló azonban, hogy gyors eredményt nem várhatunk, bár a változás első jelei máris érzékelhetők.

Természetesen szükség van ezenül is új üzletek nyitására. A külső városrészekben elsősorban olyan boltok kellene, melyekben árusítják az összes alapvető élelmiszert és az apró iparcikket is, melyekért

A kereskedelmi hálózat fejlesztéséről tárgyalt a városi tanács vb ülése

A Szeged m. j. városi tanács végrehajtó bizottsága tegnap, kedden ülést tartott. Az ülésen részt vett *Perjési László*, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára is. A végrehajtó bizottság *Farsang Lászlóné*nak, a tanács vb kereskedelmi osztálya vezetőjének előterjesztésében *megtárgyalta a szegedi üzlethálózat 1970-ig szóló fejlesztési tervének célkitűzéseit.* Az ülés a tervezetet elfogadta, és utasította a kereskedelmi osztályt, hogy a fejlesztés pontos, időben is meghatározott tervezetét a következő ülés elé terjessze be. A végrehajtó bizottság ezután *jóváhagyta a tanács 1968—70. évi tervjavaslatát*, majd egyéb ügyeket tárgyalt.

nem érdemes a városba be-szaladgálni. A közlekedési kulcsfontokon jöhetnek számításba az ABC-áruházak, a belvárosban pedig elsősorban a boltok specializálására van szükség, hiszen egész Szegeden nincs például tv-szükséglet, hiányzik a tej-, a hús- vagy a sütőipar valamennyi termékét árusító boltok is. Az újszerű kiszolgálási módszerek — ezeken nem szabad csupán az önkiszolgálást érteni — elősegíthetik, hogy az emberek kényelmesebben, gyorsabban vásároljanak.

A HÁLÓZATFEJLESZTÉSNEK több útja-módja képzelhető el. Minden biztonnyal a legolcsóbb közülük a meglévő üzletek teljesebb kihasználása. Csak nemrég irtuk meg lapunkban, hogy például különféle ürügyekre hivatkozással a Széke Tisza fedélzetén nem szolgálnak fel ételeket, a Tisza-étterem galériáját egyáltalán nem is használják. Nagyon vontatottan halad a régen üzletként szolgáló, de manapság másra használt helyiségek visszaalakítása, holott ezzel szintén aránylag gazdaságosan és gyorsan lehetne üzleteket nyitni.

DRÁGABB MÓDSZER, de feltétlenül szükséges új üzletek építése és berendezése. A harmadik ötéves terv idején, tehát 1970-ig a tervek szerint ABC-áruház ke-

rül a Tarjánban épülő új nagy lakótelepre, valamint a Klapka térre és az Odesszai körútra. Élelmiszerüzlet nyitására készülnek a Petőfi Sándor sugárúton és az Oskola utcában. A városellátó szövetkezet a Széchenyi téren és a Kossuth Lajos sugárúton szándékozik boltot nyitni. A Marx téri piaca pavilionsort terveznek. Gyarapszik a vendéglátóhelyek száma is: a Károlyi utcában és a Bécsi körúton étterem-eszpresszó, a Csap utcában kisvendéglő, a Bécsi körúton cukrászda épí-

tése került szóba. Idén ősszel kezdik meg a Royal szálló felújítását és bővítését. A vendéglátó és az idegenforgalmi hivatal motelek építésére készül. A végrehajtó bizottság tegnapi ülésén úgy határozott, hogy a MESZÖV az általa kért feltételek figyelembevételével is felépítheti új vendéglőt a partifürdőn. Ezzel tehát pontot tettek annak a vitának a végére, melyről éppen keddi lapunkban számoltunk be olvasóinknak.

Érdemes felsorolni a belvárosba tervezett új iparcikk boltokat is. A Lenin körúton üveg- és sportszerboltot, a Bajcsy-Zsilinszky utcában rövidáru üzletet, a Mikszáth Kálmán utcában papírboltot, valamint népművészeti boltot szánunk a már felépült, illetve a majd felépülő új lakóházak földszintjére. A Minőségű Cipőgyár a Széchenyi téren, a MESZÖV a volt Párizsi áruház helyén rendez be üzletet. Utóbbi gyermekruházati cikkeket árusít majd. A Kárász utcai lakástextil üzlet helyére villamosági szakboltot szándékoznak helyezni. Az elkövetkezők szerint a BÜTORÉRT a Kárász utcából tovább költözik a Dugonics térre, a cipőnagyereskedelmi vállalat által eddig elfoglalt üzlethelyiségebe, s helyén esetleg a Luxus Áruház rendezkedik be.

ELŐSEGÍTI majd az üzlethálózat fejlesztését az is, hogy a BÜTORÉRT, valamint a Csongrád megyei Vegyiparicikk Kiskereskedelmi Vállalat a közeljövőben raktárakat épít magának. Az így felszabaduló helyiségeket is hasznosítani kívánják: a DÉLTEX Kelemen utcai központja helyén reggelizőhely; a Hid utcai konfekcióraktár helyén vegyiparicikkeket árusító boltot rendeznek be. Készülnek a Vítig-cukrászda további bővítésére is, ha az állami szabóságot megfelelő helyre tudják költöztetni.

Fehér Kálmán

Községpolitika a járásban

A Csongrád megyei tanács vb ülése

A Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap, keddi ülésén megtárgyalta a szegedi járási tanács vb legutóbbi két évben végzett szervező, irányító és ellenőrző tevékenységét. A megyei tanács végrehajtó bizottsága a jelentés és az elhangzott felszólalások alapján megállapította, hogy a *szegedi járás területén a kívánalmaknak megfelelően érvényesül a párt és a kormány politikája és a felelős szervek határozatainak végrehajtása.*

A megyei tanács végrehajtó bizottsági ülésén a legtöbb szó esett a *közsegpolitikai munkáról és a közsegfejlesztési tevékenységről*, ezzel kapcsolatban az e célra létesített pénzügyi alapok felhasználásáról. S bár 1965 óta a szegedi járás közsegében a KÖFA 80 százalékát kommunális beruházásokra

fordították, az eredmények nem kielégítőek. Ugyanis különböző okokból a felhasznált összeg évek óta jóval kevesebb annál, mint ami rendelkezésre áll. A járási tanács végrehajtó bizottságának jelentése szerint a közseg évről évre 10—12 millió forintot visznek át a következő évekre s ez az akkumuláció ellentétben áll a közsegfejlesztési alapok rendelkezésével.

A KÖFA-val való ésszerűbb gazdálkodást több intézkedés segíthetné elő. Lehetővé kellene tenni mindelelőtt, hogy a felhasználási tervet, illetve annak jóváhagyását a közsegiek időben, a gazdasági év elején megkapják. Mert ha csak az év második negyedében van meg a jóváhagyás, már sem építési anyaghoz, sem a kivitelezést elfogadó vállalkozóhoz nem jutnak hozzá egykönnyen. Egyébként is — ez szintén

súlyos gond — a közsegiek járdáinak, utainak, közműveinek és középületeinek megépítéséhez, felújításához és bővítéséhez alig akad kivitelező. Szórványosan alakulhatnak a járásban úgynevezett házilagos brigádok — a kisteleki már a környékben is vállal munkát — azonban hasonló kivitelező egységek szervezése megfelelő biztatás híján vontatottan halad. Tápén, Bordányban és Mórhalmon vették tervbe legújabbban ilyen brigádok létrehozását. Célszerű lenne — s erre javaslat hangzott el a megyei tanács vb-ülésén — ha a járási tanács végrehajtó bizottsága járási szintű kivitelező vállalatot vagy társulást hozna létre, amely a közsegiek kommunális igényeit szervezetteren elégítené ki.

Ehhez az elképzeléshez lehetne kapcsolni azt a másik javaslatot is, hogy *tegyék lehetővé a közsegfejlesztési alapon levő összegek kölcsönadását a közsegiek között.*

K. J.